

Vlaams
Parlement

ingediend op **1836** (2018-2019) – Nr. 2
21 maart 2019 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door Herman De Croo

over het ontwerp van decreet

houdende instemming
met de multilaterale overeenkomst
ter implementatie van aan belastingverdragen
gerelateerde maatregelen ter voorkoming van
grondslaguitholling en winstverschuiving
en met de verklarende nota,
gedaan te Parijs op 24 november 2016

Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed:

Voorzitter: Rik Daems.

Vaste leden:

Ingeborg De Meulemeester, Marc Hendrickx, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe, Karim Van Overmeire, Manuela Van Werde;

Sabine de Bethune, Vera Jans, Ward Kennes, Johan Verstreken;

Rik Daems, Herman De Croo;

Tine Soens, Güler Turan;

Wouter Vanbesien.

Plaatsvervangers:

Cathy Coudyser, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Sofie Joosen, Elke Sleurs, Sabine Vermeulen;

Karin Brouwers, Griet Coppé, Joris Poschet, Valerie Taeldeman;

Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester;

Renaat Landuyt, Steve Vandenberghe;

Bart Caron.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin;

Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

1836 (2018-2019) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Inleidende uiteenzetting van Lydia Peeters, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie	4
2. Bespreking	5
2.1. Vragen en opmerkingen van de leden	5
2.2. Antwoorden van minister Lydia Peeters	7
3. Stemmingen.....	7
3.1. Artikelsgewijze stemming.....	7
3.2. Stemming over het geheel	8

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed besprak op 19 maart 2019 het ontwerp van decreet houdende instemming met de multilaterale overeenkomst ter implementatie van aan belastingverdragen gerelateerde maatregelen ter voorkoming van grondslaguitholling en winstverschuiving en met de verklarende nota, gedaan te Parijs op 24 november 2016.

1. Inleidende uiteenzetting van Lydia Peeters, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie

Minister *Lydia Peeters* zegt dat het actieplan over grondslaguitholling en winstverschuiving een initiatief was van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), die vaak een voortrekkersrol speelt in de strijd tegen internationale fraude. Het actieplan heeft als doel dat ondernemingen belastingen betalen in het land waar de winst wordt gemaakt.

Met het Engelse begrip 'Base Erosion and Profit Shifting' (BEPS) wordt aangeduid dat internationaal opererende ondernemingen een zodanige agressieve belastingplanning hanteren dat er in feite sprake is van belastingontwijking. 127 landen hebben deelgenomen aan het wetgevend proces van het BEPS-verdrag en tot nu toe hebben 87 landen het verdrag al ondertekend. Het goedkeuringsproces wordt bij voorkeur nog tijdens deze legislatuur afgerond. De Federale Kamercommissie Buitenlandse Betrekkingen heeft dit verdrag op 27 februari 2019 al unaniem goedgekeurd.

Inhoud van de overeenkomst

Het BEPS-actieplan bestaat uit vijftien actiepunten. Enerzijds wordt er gewerkt met minimumstandaarden en anderzijds worden er een aantal aanbevelingen gedaan.

De BEPS-minimumstandaarden moeten verplicht worden opgenomen in de bestaande bilaterale dubbelbelastingverdragen. Concreet gaat het over de wijziging van de preambule van de dubbelbelastingverdragen (artikel 6), de antimisbruikbepalingen (artikel 7) en de bepalingen inzake het onderling overleg (artikel 16).

De overige artikelen van het verdrag hebben betrekking op aanbevelingen. Deze aanbevelingen dienen niet verplicht opgenomen te worden in de bestaande dubbelbelastingverdragen. De partijen beslissen dus zelf of deze bepalingen al dan niet worden opgenomen. Hierbij geldt wel de algemene regel van de symmetrie, wat wil zeggen dat een bepaling in een dubbelbelastingverdrag pas zal worden gewijzigd als beide partijen die bepaling hebben opgenomen.

De overige artikelen van het multilateraal instrument betreffen:

- de hybride entiteiten;
- het dubbel inwonerschap van rechtspersonen;
- de methodes voor het vermijden van dubbele belasting;
- dividendtransacties;
- de meerwaarde op aandelen van onroerendgoedvennootschappen;
- een antimisbruikbepaling;
- het toepassen van belastingverdragen om het recht van een partij om haar eigen inwoners te belasten, te beperken;
- maatregelen ter bestrijding van de ontwijking van het statuut van vaste inrichting.

Verder omvat deel V de regeling van de geschillenbeslechting. Deze regeling neemt de bepaling van het OESO-model over. Deze OESO-bepaling is standaard

opgenomen in het Belgische model van dubbelbelastingverdragen en wordt dus in de regel steeds opgenomen in nieuw gesloten dubbelbelastingverdragen.

Ook deel VI, dat over arbitrage gaat, neemt de bepalingen van het OESO-model over, met dien verstande dat het hier een meer uitgewerkte en gedetailleerde versie betreft. Tot slot is er zoals gebruikelijk een deel met slotbepalingen.

Procedureverloop

Het gaat hier om een verdrag met een gemengd karakter. De onderdelen van het verdrag betreffen dan ook meestal aspecten van de federale vennootschapsbelasting, maar bepaalde aspecten kunnen ook betrekking hebben op bevoegdheden van de gemeenschappen en gewesten. De regeling voor onderling overleg is een gewestmaterie en de arbitrageprocedure, als onderdeel daarvan, is dus ook een gemengde materie.

Raad van State

De Raad van State heeft in zijn advies een aantal opmerkingen gemaakt en daar is aan tegemoetgekomen.

Conclusie

Met het voorliggende verdrag wordt een aantal belangrijke stappen gezet tegen internationale praktijken van grondslaguitholling en winstverschuiving. Hoewel het hoofdzakelijk vennootschapsbelasting betreft, verdient het steun in de strijd tegen internationale fiscale fraude, want enkele bepalingen gaan specifiek over gemengde bevoegdheden. BEPS zal de bestaande verouderde verdragen in één keer in lijn brengen met de meest recente verdragsbepalingen die de OESO tegen belastingontwijking heeft ontwikkeld.

Momenteel heeft België met meer dan honderd landen een dubbelbelastingverdrag gesloten. Op basis van het matchen met andere verdragspartijen, zouden volgens de regels van de symmetrie 56 belastingverdragen als gedekt worden gekwalificeerd. België wil bij de voorlopers van dit verdrag zijn en wil dit gemengd verdrag zo mogelijk nog voor het einde van de legislatuur op de verschillende niveaus laten goedkeuren.

2. Bespreking

2.1. Vragen en opmerkingen van de leden

Herman De Croo heeft geen inhoudelijke bemerkingen bij het verdrag zelf. Hij verwijst naar een recent seminarie van de OESO over belastingen. Daaruit bleek dat het in deze digitale maatschappij belangrijk is om te weten te komen waar de winst wordt gerealiseerd. Bij het seminarie zijn voorbeelden gegeven van ondernemingen met een zetel in een bepaald Europees land, een verkooppunt in nog een ander land, een onderzoekscentrum nog ergens anders en nog andere onderdelen op diverse plaatsen. In dergelijke omstandigheden is vaak niet meteen duidelijk waar er een toegevoegde waarde wordt gecreëerd, zodat daar een belasting kan worden geheven. Het voorliggende verdrag is nog een voorbeeld van de manier waarop klassieke verdragen worden gemaakt en het is goed dat België bij de koplopers wil behoren, maar er zal studiewerk nodig zijn in het vooruitzicht van de nieuwe belastingverdragen die eraan zullen komen. Het gaat dan niet alleen om de digitalisering, met ondernemingen die hun winst en investeringen kunnen verspreiden over de wereld. Zelfs het produceren van een auto bijvoorbeeld is intussen van die aard dat vaak niet meer duidelijk is waar de essentiële delen voor het samenstellen van een wagen worden geproduceerd.

Hier komt dus een grote uitdaging aan en de OESO kan daar een grote helpende hand bieden.

Marc Hendrickx merkt op dat alle maatregelen die belastingontduiking helpen tegengaan, steun verdienen. De minister had het over agressieve tactieken waarop een antwoord moet worden geboden. Er is weliswaar een verschil tussen belastingontduiking en belastingvermijding, maar zoals Herman De Croo al aangaf, worden er almaar meer inventieve technieken gebruikt en ziet het er naar uit dat die ontwikkeling verder zal gaan. Het voorliggende ontwerp van decreet verdient dan ook alle steun.

Karl Vanlouwe is het ermee eens dat het voorliggende verdrag bijdraagt tot een vereenvoudiging. Het kadert binnen het BEPS-actieplan van de OESO om agressieve en onaanvaardbare praktijken tegen te gaan, waarbij winst op kunstmatige wijze wordt verschoven naar plaatsen waar die niet wordt belast of tegen een lagere heffing.

De Raad van State heeft wel enige bezorgdheid geuit over de transparantie en de leesbaarheid na de implementatie van dit verdrag. De verschillende belastingverdragen zullen immers niet afzonderlijk worden gewijzigd, maar via een soort van kaderverdrag worden aangepast. De minister meldde bij haar toelichtingen dat er aanpassingen zijn doorgevoerd ingevolge het advies van de Raad van State, maar kan zij nader verduidelijken op welke manier er voor transparantie is gezorgd?

Het betreft hier inderdaad een gemengd verdrag en blijktbaar is dat op het federale niveau al goedgekeurd. Wat is de stand van zaken bij de andere entiteiten?

Ward Kennes zegt dat de OESO terecht veel aandacht besteedt aan fiscaliteit. Net zoals bijvoorbeeld de veiligheid en de bescherming van de burgers, is de fiscaliteit immers één van de essentiële aspecten in een moderne staat. Er moeten voldoende middelen voor worden vrijgemaakt en dat moet op een goede manier kunnen worden georganiseerd, zonder de samenleving uit te persen, maar om een dynamisch en goed beleid te kunnen voeren. In een globaliserende wereld is het dan inderdaad een gegeven dat er heel wat, vaak ook wettelijke, systemen bestaan om aan de verplichtingen te ontkomen en amper of niet belast te worden. Het resultaat is dan dat er wereldwijd grote winsten worden geboekt, waarop maar weinig belasting wordt betaald. De billijkheid is daar vaak zeer ver zoek en het is dan ook goed dat er internationale samenwerking is om daar iets aan te doen. Zoals Herman De Croo al aangaf, verloopt door de digitalisering alles echter zeer snel en wordt het almaar moeilijker om concreet te bepalen waar de winst wordt gerealiseerd. De overheid blijft vaak wat achter de feiten aanlopen, maar het is goed dat er samen met heel wat landen stappen worden gezet met het oog op een billijke en eerlijke fiscaliteit.

Wat de arbitrage betreft, wordt in artikel 26 gemeld dat inzake de procedure met een onafhankelijke internationale instantie voor het beslechten van fiscale geschillen, voorbehoud kan worden gemaakt door een verdragspartij. België heeft daar echter geen gebruik van gemaakt en kiest dus voor de arbitrageprocedure. Om welke redenen werd die keuze gemaakt? Werd daarover overleg gepleegd met de deelstaten en zo ja, welk standpunt heeft Vlaanderen daarover ingenomen? Een keuze voor een voorbehoud kan worden herzien tot de akte van bekrachtiging werd gedeponereerd. Werd er op vraag van Vlaanderen of van een andere deelstaat op een of ander terrein voor gekozen om een dergelijk voorbehoud te maken, of is dat niet aan de orde?

Wouter Vanbesien zegt dat zijn fractie achter dit verdrag staat. Eerlijke fiscaliteit is immers belangrijk. Dat kan op twee manieren worden geïnterpreteerd en beide zijn belangrijk. Fiscaliteit moet een zaak van iedereen zijn: het kan niet dat wie slim is of genoeg betaalt, kan ontsnappen aan het betalen van belastingen. Daarnaast heeft eerlijke fiscaliteit er ook mee te maken dat de sterkste schouders de grootste lasten dragen en het zijn vaak de sterkste schouders die de achterpoortjes weten te vinden. Het is ook belangrijk dat er internationaal wordt samengewerkt, want het gaat om grote problemen die enkel internationaal kunnen worden aangepakt. Het is positief dat België en Vlaanderen hier een voortrekkersrol willen spelen.

2.2. Antwoorden van minister Lydia Peeters

Minister *Lydia Peeters* is verheugd over de positieve reacties. Iedereen is duidelijk voorstander van billijke belastingen en een eerlijke fiscaliteit. Iedereen is ervan overtuigd dat belastingontduiking moet worden aangepakt en dat is ook de bedoeling van het voorliggende verdrag.

Wat de vragen over het advies van de Raad van State betreft, wijst zij erop dat het in dit geval om een wat atypische verdragstechniek gaat. Er worden geen formele tekstwijzigingen aan de bilaterale verdragen beoogd. Om te weten wat er specifiek van toepassing is, moet naar de verklarende nota worden gekeken, die samen met het verdrag ter goedkeuring wordt voorgelegd. De Raad van State heeft inderdaad een aantal opmerkingen gemaakt in verband met de transparantie en de rechtszekerheid ten aanzien van de burgers. Om aan dit advies tegemoet te komen, wordt zowel in de titel van het ontwerp van decreet als in artikel 2 van het ontwerp van decreet expliciet verwezen naar de verklarende nota, die een soort van memorie van toelichting is bij de verdragstekst. Daarnaast zal de Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën samen met de belastingadministratie van het partnerland een officieuze, synthetische versie van het dubbelbelastingverdrag publiceren, zodat de burger zich zeer laagdrempelig kan informeren.

Inzake de arbitrageprocedure en de keuze die daar werd gemaakt, zegt de minister dat die keuze overeenstemt met aanbeveling nr. 48 van de bijzondere commissie 'Internationale fiscale fraude/Panama Papers' van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en met richtlijn 2017/1852 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie. Daarnaast verwijst zij naar de bespreking in de Kamercommissie, waar erop werd gewezen dat het een procedure betreft die binnen de OESO werd uitgewerkt en door de Groep van 20 werd overgenomen. Een tiental door België in het verleden gesloten verdragen bevat al een arbitrageclausule.

De stand van zaken van de goedkeuringsprocedure in de andere deelstaten is de minister niet bekend. Daaromtrent zal contact worden opgenomen met de FOD Financiën. Op het moment van de bespreking in de Kamercommissie hadden al 87 staten de overeenkomst ondertekend en 21 van die landen hadden ze ook al geratificeerd.

3. Stemmingen

3.1. Artikelsgewijze stemming

De artikelen 1 tot en met 4 van het ontwerp van decreet worden eenparig aangenomen met 9 stemmen.

3.2. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet houdende instemming met de multilaterale overeenkomst ter implementatie van aan belastingverdragen gerelateerde maatregelen ter voorkoming van grondslaguitholling en winstverschuiving en met de verklarende nota, gedaan te Parijs op 24 november 2016 wordt eveneens eenparig goedgekeurd met 9 stemmen.

Rik DAEMS,
voorzitter

Herman DE CROO,
verslaggever